

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 17.12.2010
COM(2010) 762 окончателен

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И
КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ**

**Последваща оценка на събитието „Европейска столица на културата“ за 2009 г.
(Линц и Вилнюс)**

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

Последваща оценка на събитието „Европейска столица на културата“ за 2009 г. (Линц и Вилнюс)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият доклад се представя на основание член 12 от Решение № 1622/2006/ЕО¹ от 24 октомври 2006 г. за установяване на действията на Общността „Европейска столица на културата“ за годините 2007—2019, в което се посочва, че „всяка година Комисията осигурява външно и независимо оценяване на резултатите от завършилото през предишната година събитие „Европейска столица на културата“ в съответствие с целите и критериите на мярката, формулирани в настоящото решение. Комисията представя доклад относно тази оценка на Европейския парламент, Съвета и Комитета на регионите до края на годината, следващо събитието „Европейска столица на културата“.

В настоящия доклад е изложена позицията на Комисията по основните заключения и препоръки на външната оценка на Европейска столица на културата за 2009 г., която може да бъде намерена на следната интернет страница:

http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc485_en.htm

При външната оценка първоначално бяха оценени поотделно двете европейски столици на културата за 2009 г. (наричани по-долу „ЕСК“): Линц и Вилнюс. След това бяха сравнени констатациите и се стигна до заключения, валидни и за двете. Констатациите се основават на данни, предоставени от двете ЕСК, обратна връзка от заинтересованите страни, и документи в областта на политиките и академична литература на европейско равнище. При изготвянето на заключенията и формулирането на препоръките за основа на оценката послужи оценката на ЕСК за 2007 и 2008 г., извършена през 2009 г.².

2. КОНТЕКСТ НА ДЕЙСТВИЕТО

2.1. Действията на ЕС във връзка със събитието „Европейска столица на културата“

Първоначалният вариант на инициативата „Европейски град на културата“ стартира на междуправителствено равнище през 1985 г.³ и впоследствие беше допълнен с

¹ ОВ L 304, 3.11.2006 г.

² Последваща оценка на събитието „Европейска столица на културата“ за 2007 и 2008 г.; проучване, направено по поръчка на Европейската комисия, ECOTEC Research and Consulting; 2009 г.

³ Титлата „Европейска столица на културата“ е предназначена да допринася за сближаването на европейските граждани. Вж. Резолюция на министрите на културата от 13 юни 1985 г. във връзка с ежегодното организиране на „Европейски град на културата“ <http://eur->

„Европейски месец на културата“⁴. Въз основа на тези дейности с Решение 1419/1999/ЕО беше установено действие на Общността за „Европейска столица на културата“ за годините от 2005 до 2019⁵, наричано по-долу „действието“. Беше установен хронологичен ред на държавите-членки за всяка година във връзка с правото им да бъдат домакини на събитието. Можеха да кандидатстват и европейски държави, които не са държави-членки, като за тях няма предварително определен хронологичен ред.

Решение 1419/1999/ЕО по-късно беше заменено с Решение 1622/2006/ЕО⁶, с което бяха конкретизирани целите на действието, беше променен процесът на избиране и мониторинг във връзка с титлите от 2013 г. нататък и отпадна възможността държави, които не са членки на ЕС, да кандидатстват за титлата. С новото решение беше въведен двустепенен подбор на национално равнище по европейски критерии и заседания във връзка с мониторинга след като е направен изборът, докато съгласно предишното решение държавите-членки сами решаваха каква процедура за подбор на градовете да приемат, без да се предвижда последващ мониторинг.

Считано от титлата за 2009 г., ежегодно по две държави-членки получаваха правото да бъдат домакини на събитието; те на свой ред предлагаха градове и представяха своите заявления за кандидатстване, включващи тяхната културна програма за годината, пред европейска комисия за подбор, която препоръчваше на Комисията те да бъдат избрани. На свой ред Комисията излизаше с препоръка до Съвета на министрите, който официално избираше ЕСК. Предвид времевия обхват на изпълнението на ЕСК, подготовката за което започва 6 години преди годината на провеждане, с решението от 2006 г. се запазва прилагането на решението от 1999 г. по отношение на ЕСК за 2007, 2008 и 2009 г. и се предвиждат преходни разпоредби за събитията за 2010—2012 г.

Финансовата подкрепа от ЕС се предоставя по програма „Култура“ на ЕС. За периода 2007—2013 г. ЕС предоставя максимум 1,5 млн. евро за ЕСК за всяка година⁷. За 2009 г. финансовата подкрепа беше предоставена под формата на безвъзмездни средства за съфинансиране на конкретни проекти, обхващащи част от културните програми на ЕСК.

[ex.europa.eu/Notice.do?mode=dbl&lang=en&lng1=en.en&lng2=da.de.el.en.es.fr.it.nl.&val=117538:cs&page=1&hwords=](http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?mode=dbl&lang=en&lng1=en.en&lng2=da.de.el.en.es.fr.it.nl.&val=117538:cs&page=1&hwords=)

⁴ Заключение на заседанието на министрите на културата в рамките на Съвета от 18 май 1992 г. относно избора на Европейски градове на културата след 1996 г. и на „Европейски месец на културата“ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:41992X0616:EN:HTML>.

⁵ Решение 1419/1999/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. за установяване на действията на Общността за събитието „Европейска столица на културата“ за годините от 2005 до 2019 (ОВ L 166, 1.7.1999 г., стр. 1). Решение, изменено с Решение 649/2005/ЕО (ОВ L 117, 4.5.2005 г., стр. 20). http://www.europa.eu/eur-lex/pri/en/oj/dat/1999/l_166/l_16619990701en00010005.pdf <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:16:02:32005D0649:BG:PDF>

⁶ Решение 1622/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 2006 г. за установяване на действията на Общността „Европейска столица на културата“ за годините 2007—2019 (ОВ L 304, 3.11.2006 г., стр. 1). <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:16:03:32006D1622:BG:PDF>

⁷ Решение № 1855/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно създаване на програма „Култура“ (2007—2013 г.) (ОВ L 372, 27.12.2006 г., стр. 1). Реф. направление 1.3.

2.2. Европейска столица на културата за 2009 г.

Спрямо ЕСК за 2009 г. бяха приложени процедурите за подбор, определени в решението от 1999 г. Австрия и Литва получиха правото да бъдат домакини на ЕСК през тази година и те предложиха съответно Линц и Вилнюс. Процесът на подбор се проведе през 2005 г. Европейската комисия за подбор излезе с доклад, в който се препоръчва двата града да носят титлата за 2009 г., като същевременно се отправят препоръки, с които те да бъдат подпомогнати при постигането на предложените цели. През 2005 г. въз основа на препоръка на Комисията Съветът на министрите официално предостави титлата на градовете, представили своите кандидатури.

3. ВЪНШНАТА ОЦЕНКА

3.1. Параметри на оценката

Комисията повери на Ecotec Research and Consulting задачата да проведе външното оценяване⁸ на ЕСК за 2009 г. Оценката имаше за цел да се оцени целесъобразността, ефикасността, ефективността и трайните резултати, постигнати от двете ЕСК на фона на целите на действието и на целите, заложили от самите ЕСК в техните заявления и на етапа на изпълнение. Външната оценка беше съпътствана от доклади за всяка от двете ЕСК и съдържах заключени и препоръки за това как да бъде подобро изпълнението на действието. Предвид факта, че всяка ЕСК носи титлата само една година, заключенията и препоръките, отнасящи се до градовете домакини, бяха предоставени под формата на „взети поуки“, за да се подпомогне изпълнението в рамките на бъдещите ЕСК.

3.2. Методология

Двете ЕСК бяха оценени поотделно, отчасти въз основа на оценките, които те самите бяха поръчали. Бяха събрани данни на две нива: малко количество данни на ниво ЕС и по-обширни данни, предоставени от самите ЕСК. Сред основните източници бяха документи на европейско равнище в областта на политиките и академична литература; първоначалните заявления за кандидатстване за ЕСК, проучвания и доклади, поръчани от ЕСК, програми на събития, рекламни материали и уебсайтове; количествени данни, предоставени от ЕСК относно дейности, постижения и резултати; събеседвания с отговорните екипи за провеждането на всяка ЕСК; консултации с основните заинтересовани страни във всяка ЕСК; посещения във всеки един от градовете. В рамките на сравнителен преглед и мета-оценка бяха взети под внимание изводите, направени въз основа на двете ЕСК, бяха сравнени и съпоставени използваните подходи, и беше проверено качеството на проучването. Изводите във връзка с действието по инициативата ЕСК като цяло бяха направени въз основа на данните и заключенията, получени в рамките на двете ЕСК.

⁸ Рамков договор за предоставяне на услуги № ЕАС/03/06 относно извършване на оценка, услуги, свързани с извършване на оценка, и подкрепа за оценка на въздействието.

3.3. Констатации на оценителя

3.3.1. Целесъобразност на действието

При оценката беше отчетено, че изпълнението на действието е в съответствие с член 167 от Договора за функционирането на ЕС: целите за „развиване на културни дейности“ и „насърчаване на европейското измерение на културата и чрез култура“ заемаха важно място при действието.

В преамбюла на решението от 1999 г. за първи път се въвежда изрично позоваване на развитието на културата и туризма и на необходимостта от мобилизиране за участие на големи групи от населението. Това позоваване по-късно е затвърдено с решението от 2006 г. посредством включването на ясно формулирани критерии във връзка с „насърчаването на участието на гражданите“ и „дългосрочното развитие“. Много ЕСК направиха дори повече, поставяйки си ясни социални или икономически цели, или такива в областта на туризма. Включването на подобни цели в действието по инициативата ЕСК едновременно очертава и отразява по-мощни тенденции в културната политика.

Все по-нарастващата важност на тези цели обаче породиха дебат за това доколко на културата следва да бъде оказвана подкрепа заради собствената ѝ вътрешна стойност и доколко — заради способността ѝ да носи осезаема, количествено измерима възвращаемост на инвестициите.

3.3.2. Целесъобразност на ЕСК за 2009 г.

При оценката бяха проучени мотивацията на градовете, представили своите кандидатури за ЕСК, и степента на съответствие на техните цели на целите на действието и на тези, съдържащи се в член 167. Разгледани бяха и процесът на превръщане на мотивацията за ЕСК за 2009 г. в набор от достижими цели и промените в тези цели на етапа на разработка. И двете ЕСК са приели като свои целите на действието и са ги приспособили към своя специфичен контекст и приоритети. И двете са планирали разнообразни културни програми и съпътстващи дейности (например съобщения, доброволчески инициативи и др.) в подкрепа на целите за „развиване на културни дейности“, „насърчаване на европейското измерение на културата и чрез култура“ и „социално и икономическо развитие чрез култура“.

Целите и дейностите на Линц съответстваха много точно и на трите конкретни цели, и по-специално на целта за развиване на културни дейности. Що се отнася до Вилнюс, поради съображения от практическо естество той не беше в състояние да постигне съществен напредък по отношение на третата цел, при все че запази докрай стремежа си в тази насока. За сметка на това неговата дейност бе основно съобразена с осъществяването на целите за „насърчаване на европейското измерение“ и за „развиване на културни дейности“.

3.3.3. Ефикасност на управлението

Оценена бе ефикасността на управлението на ЕСК, включително техните модели на организация, процесите на подбор и провеждане на културните дейности и прояви, популяризирането и рекламирането, и процесите на набиране на средства за финансиране.

Подобно на оценката на ЕСК за 2007 и 2008 г., оценката на ЕСК за 2009 г. подчертава, че създаването на подходяща организационна структура и изграждането на екип с подходящи умения за изпълнение на културната програма е от съществено значение, но може да бъде и предизвикателство. Това изисква по-богат набор от умения, а съответно — и различна структура в сравнение с екипа, подготвил първоначалната кандидатура. Необходимо е също така да се постигне баланс между интересите на изкуството и политическите интереси и да се гарантира, че евентуална нова структура ще бъде добре приета от съществуващите заинтересовани страни като партньор за сътрудничество. Обикновено е препоръчителна нова и независима структура, която да е старателно пригодена към политическия и културния контекст на града.

ЕСК за 2009 г. онагледяват тези аспекти по твърде различен начин. Линц разработи ефикасна и ефективна структура на управление и по този начин показва какви възможности съществуват за успешно справяне с основните предизвикателства. Опитът във Вилнюс очерта потенциалните последици от непълното справяне с тези предизвикателства. Градът си беше поставил за цел да създаде стабилна и ефективна организация, което обаче доведе до затруднения в осъществяването на културната програма и ограничи цялостното въздействие на събитието ЕСК.

Независимо от тези трудности титлата ЕСК си остава високо ценена, тъй като генерира амбициозни културни програми и постига значително въздействие. Градовете полагат големи усилия за да бъдат номинирани, а също така по време на кандидатстването поемат много ясни ангажменти по отношение на финансовите ресурси. Въпреки това е необходимо да се гарантира, че ЕСК действително са в състояние да изпълнят собствените си ангажменти, поети по време на кандидатстването. На практика съществува опасност в много трудни икономически условия и при липса на политически консенсус на ЕСК да се наложи да се конкурират с другите източници на натиск върху публичните бюджети.

3.3.4. Ефикасност на механизмите на ЕСК на ниво ЕС

Ключов елемент на оценката беше ефикасността на процесите на подбор, мониторинг и финансиране, извършвани от Европейската комисия. Макар че и двете ЕСК като цяло изразиха задоволство от начина на функциониране на европейската комисия за подбор, все още е твърде рано да се правят окончателни изводи по отношение на ефикасността, ефективността и безпристрастността на този процес, тъй като в техния случай от комисията за подбор се изискваше единствено да даде становище относно абсолютните достойнства на всяка кандидатура, а не относно нейните достойнства в сравнение с конкурентни кандидатури, понеже такива кандидатури не бяха налице. В решението от 1999 г. не се предвиждаше фаза на мониторинг.

Въпреки това, както показаха ЕСК за 2009 и предходните години, етапът на разработване може да съдържа редица предизвикателства, когато дойде моментът заложените в кандидатурата цели да се превърнат в набор от работещи институционални разпоредби и надеждна културна програма. Докато Линц успя да конкретизира ангажиментите от кандидатурата си в ефективно реализирана ЕСК, докато Вилнюс среща определени трудности. Тъй като решението от 1999 г. не предвиждаше процес на мониторинг, Европейската комисия не разполагаше с официален механизъм, чрез който да предприеме действия в отговор на своите опасения. По отношение на Вилнюс процесът на мониторинг (ако съществуваше такъв) би позволил да се открият потенциалните проблеми и да се предприемат действия за

разрешаването им на по-ранен етап. Процесът на мониторинг, въведен с Решение 1622/2006/ЕО (за замяна на Решение 1419/1999/ЕО), би трябвало да представлява подобрене в сравнение с разпоредбите на Решение 1419/1999/ЕО.

Критериите за финансиране от страна на ЕС в размер на 1,5 млн. евро за всяка ЕСК бяха ясни, а административните процедури бяха сходни с тези при други програми на ЕС. Всяка ЕСК получи финансиране по програма „Култура“ на ЕС за конкретни проекти.

Въпреки че финансовото участие на ЕС по програма „Култура“ представлява много малък принос към оперативния бюджет на всяка ЕСК, съфинансираният с безвъзмездна помощ от Комисията проект като част от Вилнюс 2009 оказва значително въздействие по отношение на европейската добавена стойност и получения отзвук.

Действието по инициативата ЕСК предизвиква силен интерес сред кандидатстващите градове, значителни инвестиции в културните програми и в градовете в по-общ план и се радва на голям интерес от страна на медиите и обществеността. Едва ли посредством друг механизъм на политиките би могъл да бъде постигнат същият ефект при същото ниво на инвестиции от страна на ЕС от гледна точка на финансови средства и усилия.

3.3.5. Ефективност при развиването на културни дейности

При оценката бяха взети под внимание ефективността на всяка ЕСК при изпълнението на културната ѝ програма и въздействието ѝ върху културното развитие на града в дългосрочен план.

Двете ЕСК за 2009 г. се надяваха да се възползват от възможностите, които предоставя статутът на ЕСК, за да бъдат опознати в по-голям мащаб чрез културата и като градове с развит културен живот. Линц вече се радваше на международна известност като индустриален град, но се надяваше да получи по-голямо признание (в национален и международен мащаб) като културно средище — и то такава, което може да се конкурира със Залцбург и Виена, макар и на друг терен (т.е. по-скоро в сферата на съвременната, отколкото на класическата култура). Вилнюс вече се ползваше със статута на утвърден културен център на Литва, но се стремеше да получи международно признание като културна дестинация.

Несъмнено културната програма и в двете ЕСК беше по-богата, отколкото би била, ако съответните градове не бяха носители на титлата ЕСК. Тази програма беше особено богата в Линц. Във Вилнюс, поради съображения, свързани с бюджета и управлението, тя беше по-скромна и по-малко наситена в сравнение с първоначалните предвиждания. Независимо от това статутът на ЕСК позволи и на двата града да осъществят по-мощни и по-амбициозни прояви, повече на брой истински иновативни проекти и нови поръчки в най-разнообразни културни жанрове, отколкото би било възможно, ако не бяха носители на титлата. И двете ЕСК успяха да привлекат повече творци с международна известност в съответните градове. При все че субектите, работещи в сферата на културата, и в двата града отчитат по-голям капацитет и по-добро сътрудничество с партньори от други градове и страни, в Линц ЕСК изглежда е вдъхнала по-голяма динамика на културната сцена в по-дългосрочен план. По време на самото събитие Линц привлече аудитория от близо 3,5 милиона души.

3.3.6. Ефективност при насърчаването на европейското измерение на културата и чрез култура

Решението от 1999 г. не дава изрично определение на „европейското измерение“, но го разглежда основно от гледна точка на културното сътрудничество, включително: чрез открояване на творческите движения и стилове, споделяни от европейците, които този град е вдъхновил или за които е дал съществен принос, и чрез насърчаване на прояви с участието на културни дейци от други градове в държавите-членки, които водят до трайно културно сътрудничество и поощряват движението на дейците в рамките на Европейския съюз.

Определеният в решението от 2006 г. критерий, отнасящ се до „европейското измерение“, предвижда определена свобода на тълкуване за всеки от градовете. За това свидетелстват примерите, посочени в Ръководството за градовете кандидати, което е достъпно онлайн от 2007 г. насам. В резултат на това двете ЕСК през 2009 г. дадоха своето собствено тълкувание на това измерение.

И двете ЕСК успешно предприеха дейности, в които се отличиха изпълнители от европейска величина. Въпреки че и двете вече бяха включили в редовно провежданите от тях културни прояви значителен брой международни изпълнители — особено Линц, например чрез Brucknerfest и Ars Electronica Festival, — в рамките на ЕСК те привлякоха още повече такива изпълнители. Макар Вилнюс да предложи по-малко прояви с участието на артисти от европейска величина в сравнение с Линц, те може би съставляваха сравнително по-голям дял от културната му програма. За сметка на това проявите с участието на изпълнители от европейска величина бяха по-многобройни в Линц, но съставляваха по-малък относителен дял от изключително разнообразната му програма; на практика водещият замисъл на Линц не беше да се организират голям брой хитови прояви, насочени към международната публика, а вместо това да се осигурят конкретни предложения 365 дни в годината.

Културните програми на двете ЕСК включваха по-голям брой случаи на сътрудничество, съвместни продукции и обмен, отколкото биха имали, ако не бяха определени за ЕСК. По отношение на Линц това беше постигнато с по-голяма лекота поради факта, че лицата, заемащи ключови позиции в агенцията, отговаряща за организацията на събитието, фактически бяха признати оператори от международния културен сектор, поддържащи добри връзки с потенциалните сътрудници.

Нито една от ЕСК за 2009 г. не постави особено голям акцент върху конкретни европейски теми и въпроси. И двете акцентираха върху отделни аспекти на европейската история, идентичност и наследство, които вече присъстват в града — но по много различен начин. Вилнюс, град в страна, която наскоро се присъедини към ЕС, постави силен акцент върху дългата си европейска история и културното си наследство. Линц от своя страна предпочете да хвърли повече светлина върху ролята си в една по-мрачна глава от европейската история: епохата на нацизма и, наред с това, еврейското наследство на града (сега твърде намалело). Това е може би първият път, когато някоя ЕСК развива една толкова трудна тема по един толкова явен начин.

3.3.7. Ефективност по отношение на социалното и икономическото въздействие и въздействието върху развитието на градската среда и туризма

В рамките на оценката бе направена констатацията, че и двете ЕСК успешно са реализирали по-богата културна програма от тази, която биха имали, ако съответните градове не бяха носители на титлата ЕСК, макар че във Вилнюс тя беше значително по-малко наситена в сравнение с първоначалните намерения. И в двата града културната програма беше своеобразно допълнение към съществуваща програма за инфраструктурни инвестиции, макар финансирана от други източници (по-специално структурните фондове, що се отнася до Вилнюс), като в Линц същата получи по-голям тласък благодарение на ЕСК. В Линц ЕСК донесе значителни икономически ползи за града, както и ръст в туризма, подобряване на неговия имидж във вътрешен и международен план и по-широко участие в културните дейности. Например, статистическите данни за броя на нощувките, предоставени от Линц, показват увеличение от 10 % в сравнение с 2008 г. За сметка на това изглежда, че за Вилнюс е много по-малка вероятността да извлече значителни икономически или социални предимства в резултат на ЕСК.

3.3.8. Устойчивост

Накрая, оценката отчете устойчивостта на дейностите на ЕСК и тяхното въздействие върху управлението на културата и развитието в дългосрочен план на съответните градове.

В Линц има многобройни примери за културни дейности, стартирали за първи път през посочената година и продължили и след приключването ѝ, макар по разбираеми причини да не са от мащаба на близо 40-те млн. евро, инвестирани през посочената година. Независимо от това може да се каже, че културната сцена в Линц наброява повече и по-разнообразни прояви в резултат на ЕСК. Във Вилнюс примерите за продължаване на дейността са сравнително малко на брой, като това се отнася и за признаците за по-голямо разнообразие и оживление на културната сцена в сравнение с това, което би било, ако градът не беше определен за носител на титлата.

И двете ЕСК за 2009 г. генерираха културни дейности, които ще укрепят капацитета за предприемане на по-добре организирани, по-амбициозни събития и за предприемане на международно сътрудничество. В Линц обаче те са по-широко разпространени. Там функционирането на управлението и партньорството беше укрепено в резултат на ЕСК, което разкрива потенциал за по-нататъшно положително развитие на културния сектор в града.

На този етап все още е твърде рано за оценка на устойчивостта на икономическото въздействие и въздействието върху туризма.

4. ОСНОВНИ ПРЕПОРЪКИ НА ВЪНШНАТА ОЦЕНКА И КОМЕНТАРИ НА КОМИСИЯТА

Комисията е съгласна с общото съдържание на препоръките на оценителя, които са твърде сходни с препоръките, отправени в резултат на оценката на ЕСК за 2007—2008 г.

4.1. Ефикасност на управлението

Комисията е съгласна да препоръча всички ЕСК да възлагат извършването на оценки на въздействието на техните културни програми и свързани дейности.

4.2. Ефикасност на механизмите на ЕСК на ниво ЕС

Комисията е съгласна в бъдещите оценки да бъдат отчитани:

- ефикасността, ефективността и безпристрастността на процесите на подбор и мониторинг, въведени с решението от 2006 г., както и тяхното въздействие върху качеството на събитието;
- запазването на престижа на „марката“ ЕСК от гледна точка както на носителите на титлата, така и на заобикалящия ги свят (медии, органи в областта на културата, както и широката общественост); в случай че възникне усещане, че престижът на марката започва да намалява, Комисията следва да проучи алтернативни подходи и да сравни техните относителни достойнства с тези на ЕСК.

4.3. Ефективност по отношение на икономическото въздействие и въздействието върху развитието на градската среда и туризма, и ефективност при подкрепата за социално развитие посредством култура

При предстоящите дебати Европейската комисия е съгласна да проучи степента, до която концепцията за ЕСК (и за културата, в по-общ план) може (да продължи да) и следва да бъде използвана от градовете за насърчаване, за целите на развитието им в дългосрочен план, на:

- обновяването на градската среда и на икономическото развитие или дали отново да бъде използван подход, който е повече насочен към културата като цел сама по себе си;
- истинското социално обновление на градовете и достигането до всички граждани, вместо просто разширяване на културните опции за вече съществуваща публика;
- или дали да се запази гъвкавостта, която имат градовете и която им позволява да намерят своя собствен баланс.

4.4. Устойчивост

- Европейската комисия се съгласява да продължи да търси начини за насърчаване на устойчивостта на въздействието на ЕСК въз основа на опита към днешна дата.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА КОМИСИЯТА

Комисията стигна до заключението, че титлата ЕСК остава високо ценена, генерира богати културни програми и значително въздействие. Титлата и финансовото участие на ЕС имат силно стимулиращо въздействие, което прави инициативата изключително рентабилна и ефикасна.

Комисията споделя цялостната оценка на оценителя и приема посочените в нея препоръки, както са формулирани в по-горния раздел.

Комисията отбелязва, че повечето ЕСК вече разполагат с методи за оценка, които обхващат изцяло или отделни части от тяхната културна програма, и ще продължи да препоръчва цялостни оценки на местно ниво. За да се насърчи обменът на добри практики в областта на оценяването, в рамките на програма „Култура“ на ЕС Комисията подкрепи групирането на политики, при което изчерпателният модел за оценяване, разработен от Ливърпул през 2008 г., е допълнително адаптиран към нуждите на бъдещите ЕСК⁹. Изготвеното от Комисията Ръководство за градовете кандидати също беше актуализирано, така че да включва раздел, посветен на оценяването. Освен това, за да отбележи 25-годишнината на ЕСК, Комисията организира през март 2010 г. конференция, в центъра на вниманието на която бяха историческият принос на инициативата и нейната оценка. Обобщение на дискусиите можете да намерите на уебсайта на Комисията.

Що се отнася до препоръката при бъдещите оценки да се отчита ефективността на механизмите за ЕСК, определени с решението от 2006 г., и препоръката при бъдещите дебати да се обсъдят различните роли на титлата, Комисията започна оценка на новия режим, която се очаква да приключи към края на 2010 г. Освен това през есента на 2010 г. бе даден ход на онлайн обществена консултация. Резултатите от тези действия ще бъдат използвани при изготвянето на предложение на Комисията във връзка с инициативата след 2019 г., което ще има за цел да гарантира запазването, в рамките на възможното, на привлекателността, релевантността и ефективността на инициативата. Тези въпроси също така бяха обсъдени по време на споменатата по-горе конференция по случай 25-годишния юбилей.

По отношение на устойчивостта, гарантирането на дългосрочния ефект от събитието вече е един от критериите, залегнали в решението от 2006 г., и ще продължи да бъде водещо съображение при обсъждането на въпроса за продължаването на инициативата. Освен това Комисията вече подчерта в свои документи и в рамките на информационни сесии и други конференции колко важно е събитието да стане неразделна част от една дългосрочна стратегия за политиката в областта на културата и ще продължи да прави това.

⁹

<http://www.liv.ac.uk/impacts08/>